

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK
KÖZIGAZGATÁSI KOLLÉGIUMA 1.

FŐLAJSTROMSZÁM
KEZDŐIRATON:

Postán/Gyűjtőládába/Személyesen/E-mailen/Faxon/E-írat

Érkezett: 2020 SZEPT 07.

PÉLDÁNY: 1 IV: 1 üveg
MELLÉKLET: 2 KÖZTÜK: 1 üveg

FŐLAJSTROMSZÁM
UTÓIRATON: 1054 100-364/19/27

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott dr. Bajusz Bertalan ügyvéd

mint a

██████████ ██████████ ██████████ („a továbbiakban: „Indítványozó felperes”) A/1. számú mellékletként csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg Kúria, mint másodfokú bíróság Kf.VI.39.065/2020/5. számú ítéletének, a Fővárosi Törvényszék 105.K.700.364/2019/11. számú ítéletének, és a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság NAIH/2019/1189/11. számú határozatának alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

I. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

1. A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az Indítványozó felperes és [REDACTED] (a továbbiakban: „Kérelmező”), valamint további bérbeadók (továbbiakban: Kérelmező és egyéb bérbeadók együtt: „Bérbeadók”) között a [REDACTED] hrsz. ingatlan tárgyában 2002. január 1. hatállyal bérleti szerződés jött létre (a továbbiakban: „Első Bérleti Szerződés”), melyet Bérbeadók és az Indítványozó felperes 2012. január 1. napi hatállyal külön bérleti szerződésben (a továbbiakban: „Bérleti Szerződés”) gyakorlatilag meghosszabbítottak. Az Első Bérleti Szerződés a Bérleti Szerződés hatályba lépésével hatályon kívül helyezésre került. Mind az Első Bérleti Szerződés, mind a Bérleti Szerződés tárgya a Bérbeadók tulajdonában lévő ingatlan meghatározott részének az Indítványozó felperes részére történő bérbeadása, melyen az Indítványozó felperes elektronikus hírközlési tevékenység folytatáshoz szükséges mobil távközlési eszközt üzemeltet.

Az Indítványozó felperes megbízottja a Bérleti Szerződésben meghatározott bérleti díj módosítására tett ajánlatot a Bérbeadók számára, amelyre a Bérbeadók kapcsolattartója (■■■■■ ■■■■■) nem az ajánlattételi felhívásban megjelölt határidőn belül válaszolt, így az Indítványozó

47.

felperes ajánlattételi kötöttsége megszűnt, ezért a Bérleti Szerződés annak eredeti tartalma és rendelkezései szerint maradt hatályban.

A Kérelmező vitatta az Indítványozó felperes megbízottja által tett ajánlattal kapcsolatos polgári jogi természetű álláspontját, nevezetesen azt, hogy az ajánlattételi kötöttség megszűnt. A Kérelmező 2018. november 5. napján kelt, az Indítványozó felperesnek küldött kérelmében a bérleti díj érvényesítése kapcsán jogi eljárás megindítását helyezte kilátásba és kérte, hogy a szerződéskötéssel kapcsolatos dokumentumokat az Indítványozó felperes részére küldje meg.

Az Indítványozó felperes megbízottja a Kérelemre 2018. november 7. napján - azaz két nappal később - küldött válaszelevelében a Kérelmező részére megküldte a Bérleti Szerződést és a Kérelmezővel folytatott elektronikus levelezést. A Kérelmező 2019. január 23. napján ismételt válaszelevelét küldött az Indítványozó felperes megbízottjának, melyben kifogást támasztott az Indítványozó felperes és megbízottja iratkezelése kapcsán, és sérelmezte, hogy nem kapott választ a róla kezelt adatokról és azok felhasználásáról. Az Indítványozó felperes a 2019. február 21-i válaszeleveléhez csatolva ismételten megküldte a Bérleti Szerződést, továbbá valamennyi, a Kérelmezővel kapcsolatosan rendelkezésre álló elektronikus levelet.

A Kérelmező az Indítványozó felperes fenti levelére válaszolva, 2019. április 8. napján kelt elektronikus levelében ismét kérte a Bérleti Szerződést megelőzően keletkezett iratok megküldését is. Az Indítványozó felperes erre válaszul az Első Bérleti Szerződést 2019. április 29. napján kelt leveléhez csatolva küldte meg Kérelmező részére.

A Kérelmező 2019. január 23-án panaszt nyújtott be az Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: „Alperes”), amely alapján az Alperes a Indítványozó felperes ellen indított, az információs önrendelkezési jogról és az információ szabadságról szóló 2011. évi CXII. tv. (a továbbiakban: „Infotv.”) 60. § (1) bekezdése szerinti adatvédelmi hatósági eljárás keretében a 2019. május 23-án kelt NAIH/2019/1189/11. számú határozatban az Indítványozó felperest 300.000,- forint összegű bírság megfizetésére kötelezte, lényegében azért, mert álláspontja szerint az Indítványozó felperes a Kérelmezőnek a GDPR¹ 15. cikk (1) bekezdésében foglalt jogát („az érintett hozzáférés joga”) csak részben teljesítette.

Az Indítványozó felperes az Alperesi Határozattal szemben keresetet terjesztett elő a Fővárosi Törvényszéken, amelyben elsődlegesen kérte az Alperesi Határozat megváltoztatását, a jogsértés megállapításának és a bírság kiszabásának mellőzését; másodlagosan pedig a határozat megsemmisítését és az Alperes új eljárásra kötelezését.

A Fővárosi Törvényszék a 105.K.700.364/2019/11. számú ítéletével (a továbbiakban: „Elsőfokú Ítélet”) az Indítványozó felperes keresetét, mint alaptalant, elutasította, mert az Alperesi Határozatot nem találta a megjelölt körben jogsértőnek.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet, a továbbiakban: „GDPR”).

Az Indítványozó felperes az Elsőfokú Ítélettel szemben fellebbezést terjesztett elő.

Elsődlegesen kérte a Kúriát, hogy a Kp. 109. § (2) bekezdése alapján az Elsőfokú Ítéletet az Alperesi Határozatra is kiterjedő hatállyal változtassa meg oly módon, hogy az Indítványozó felperes keresetének (megváltoztatási kérelmének) a keresetlevélben és a fellebbezésben foglaltak szerint adjon helyt, és azáltal állapítsa meg, hogy az Indítványozó felperes sem nem kezelte a Kérelmező adatait jogellenesen, sem nem sértette meg a GDPR 12. cikk (3) bekezdésének és a 15. cikkének rendelkezéseit, és ezek alapján a jogsértés hiányára tekintettel mellőzze az adatvédelmi bírság kiszabását.

Másodlagosan - amennyiben az Indítványozó felperes elsődleges fellebbezési kérelmét a Kúria nem találja teljes mértékben megalapozottnak, úgy kérte, hogy a Kp. 109. § (2) bekezdése alapján az Elsőfokú Ítéletet az Alperesi Határozatra is kiterjedő hatállyal akként változtassa meg, hogy a 300.000,- Ft adatvédelmi bírság kiszabását mellőzze és az Indítványozó felperest bírság kiszabása nélkül marasztalja a GDPR 58. § (2) bekezdés b) pontjának megfelelően a fellebbezésben előadott tényállási elemekre, illetve az ezeken alapuló enyhítő mérlegelési szempontokra tekintettel, melyeket sem az Alperes, sem a Fővárosi Törvényszék eljárásuk során nem vett figyelembe, vagy azokat nem megfelelő súllyal értékelte.

A Kúria, mint másodfokú bíróság Kf.VI.39.065/2020/5. számú ítéletében a fellebbezett Elsőfokú Ítéletét – az indoklás részbeni módosításával – helybenhagyta (a továbbiakban: „Kúria ítélete”).

2. A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az Indítványozó felperes a jogorvoslati lehetőségeket már kimerítette, mert a Kúria ítélete elleni jogorvoslat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja kizárja. Ezt a Kúria ítéletének rendelkező része és indoklásának [68] pontja is rögzíti. Az ügyben felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban, valamint az Indítványozó felperes perújítást sem kezdeményezett, mert annak feltételei nem állnak fenn.

3. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Kúria, mint másodfokú bíróság Kf.VI.39.065/2020/5. számú ítélete az Indítványozó felperes részére - annak jogi képviselője útján - 2020. július 8. napján lett elektronikus úton kézbesítve.

Az Indítványozó felperes nyilatkozik arról, hogy az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül - azaz az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közlésétől számított 60 napon belül - lett a jelen alkotmányjogi panasz előterjesztve.

4. Az Indítványozó felperes érintettségének bemutatása

Az Abtv. 27. § (2) bekezdése alapján megállapítható, hogy az indítványozó a megelőző - és a jelen alkotmányjogi panasszal támadott Kúria ítéletével jogerősen lezárt - peres eljárásban felperesként vett részt, ezért érintettsége - mivel a bírósági eljárásban fél volt - megállapítható [Abtv. 27. § (2) bekezdés a) pontja].

II. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

1. Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

XXIV. cikk (1) bekezdése: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

„XXVIII. cikk (1) bekezdése: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

28. cikk: „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

2. A megsemmisíteni kért döntések Alaptörvény-ellenességének indokolása

2.1. A Fővárosi Törvényszék és a Kúria a személyes adat fogalmát Alaptörvény-sértően értelmezte, illetve indokolási kötelezettségüknek Alaptörvény-sértően nem tettek eleget

Az Alaptörvény 28. cikkébe ütközik, egyúttal sérti az Indítványozó felperesnek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében és a XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjogát az Elsőfokú Ítélet [24] bekezdésében és a Kúria ítélete [49] bekezdésében található azon megállapítása, hogy az Első Bérleti Szerződés teljes tartalma (általánosan, a szerződéses rendelkezések a szerződő felek adatainak és a szerződés tárgyának megnevezése kivételével), személyes adatnak minősül a GDPR 4. cikk 1. pontja alapján, mert utóbbi előírja, hogy az információ akkor minősül személyes adatnak, ha az azonosított vagy azonosítható természetes személyre vonatkozik.

Az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: „EUB”) C 434/16. sz. Nowak ügyben hozott ítélete² 32. és 34-35. bekezdéseiben megállapította, hogy:

„Meg kell vizsgálni ugyanakkor, hogy a vizsgáló által egy szakmai vizsga keretében adott írásbeli válaszok és a vizsgáztató esetleges vonatkozó megjegyzései [...] e vizsgázóra vonatkozó információknak minősülnek-e.”

„A „bármely információ” kifejezésnek a „személyes adat” fogalma [...] az uniós jogalkotó azon célját tükrözi, hogy tag jelentést adjon e fogalomnak, amely nem korlátozódik az érzékeny vagy magánjellegű információkra, hanem potenciálisan magában foglal minden típusú információt, függetlenül attól, hogy azok objektív vagy például vélemény vagy értékelés formájában szubjektív jellegűek, feltéve hogy az adott személyre „vonatkoznak”.

Az utóbbi feltétel akkor teljesül, ha az információ tartalmánál, céljánál vagy hatásánál fogva egy meghatározott személyhez kapcsolódik.”

² Európai Unió Bíróságának 2017. december 20.-i, C-434/16. sz. ügyben hozott ítélete ("Nowak ügy"), ECLI:EU:C:2017:994, 37-40. bekezdés.

A GDPR 4. cikk 1 pontja, a fent hivatkozott ítélet, valamint a 29. cikk szerinti munkacsoport korábbi iránymutatása³ alapján egyértelmű, hogy az információ csak akkor minősül személyes adatnak, hogyha az a természetes személy érintettre "vonatkozik". Az információ akkor "vonatkozik" az érintettre, hogyha az vagy (i) az érintett személyéhez kapcsolódik ("az információ tartalma"), vagy (ii) az információ felhasználásának célja az érintett értékelése, az érintettel való bánásmód meghatározása ("az információ célja"), vagy (iii) az információ felhasználása kihatással van az érintett jogaira és érdekeire ("az információ hatása").

A fent hivatkozott ítéletben az EUB a fent bemutatott szempontok alapján értékelte, hogy a nyitott tankönyves vizsga során készített vizsgadolgozat tartalmának mely része minősül személyes adatnak és mely része nem. Ennek alapján az EUB megállapította, hogy a vizsgadolgozatban foglalt válaszok, illetve, a vizsgáztató vizsgázó válaszaihoz írott esetleges megjegyzései a vizsgázóra vonatkozó információknak minősülnek tartalmuknál, céljuknál és hatásuknál fogva. Ugyanakkor az EUB megállapította, hogy ami az utóbbi hármas kritérium egyikének sem felel meg, az nem minősül személyes adatnak:

„Végül meg kell állapítani egyrészt, hogy a 95/46 irányelv 12. cikkének a) és b) pontja szerinti, hozzáféréshez és helyesbítéshez való jog nem terjed ki a vizsgakérdésekre, amelyek nem minősülnek a vizsgázó személyes adatainak.”

A fentiek alapján egyértelmű, hogy a személyes adat fogalmának meghatározáskor fent bemutatott hármas kritériumot vizsgálni szükséges annak megállapítása érdekében, hogy az adott információ az érintettre vonatkozik, és ennek alapján személyes adat-e.

A Fővárosi Törvényszék az Elsőfokú Ítéletben megállapította, hogy „a jogszabályi meghatározásnak megfelelően az érintett – jelen esetben a kérelmező – személyes adata (hiszen rá vonatkozó információ) az is, hogy egy szerződés és annak módosítása milyen tartalommal jött létre, a szerződéses jogviszonyból rá nézve milyen jogok és kötelezettségek származtak és származnak.” Azonban a Fővárosi Törvényszék nem fejtette ki, hogy a fenti hármas kritérium melyikének fennállására alapozza ezt a következtetését.

Az Első Bírleti Szerződés fent megjelölt szerződéses rendelkezései nem minősülhetnek a tartalmuknál fogva a Kérelmezőre vonatkozó információknak, mert azok az érintett személyéhez semmilyen módon nem kapcsolódnak, személyének semmilyen aspektusát (sem külső, sem belső tulajdonságait) nem írják le.

Ezen túl, az Első Bírleti Szerződés fent megjelölt szerződéses rendelkezései nem minősülhetnek a céljuknál fogva a Kérelmezőre vonatkozó információknak, mert azokat az információkat a Indítványozó felperes nem használta fel abból a célból, hogy a Kérelmezőt értékelje, vagy hogy a vele való bánásmódot meghatározza.

Végül, Első Bírleti Szerződés fent megjelölt szerződéses rendelkezései nem minősülhetnek a hatásuknál fogva az érintettre vonatkozó információknak. Az Első Bírleti Szerződés nincs hatályban, annak egyes szerződéses rendelkezéseiből jogok és kötelezettségek nem keletkeznek, emiatt pedig az érintett jogaira és érdekeire a hozzáférési jog gyakorlásakor nem voltak hatással.

A fentiek alapján az Első Bírleti Szerződés fent megjelölt szerződéses rendelkezései nem minősülnek személyes adatnak és a Fővárosi Törvényszék és a Kúria e körben tett megállapítása nem felel meg a GDPR 4. cikk (1) bekezdésének, ugyanakkor a bíróságok e körben az indokolási kötelezettségüknek sem tettek eleget.

³ A 29. cikk szerinti munkacsoport személyes adat fogalmáról szóló 4/2007 számú véleménye (WP136) 9-11 oldal.

A Kúria a fenti, a per eldöntése szempontjából kérdést pedig annyival „rendezte”, hogy „A felperes ezzel kapcsolatos érvelésétől függetlenül – figyelembe véve a Nowak ügyben az Európai Bíróság által kifejtett álláspontot – megállapítható, hogy egy szerződés a tartalmánál, céljánál vagy hatásánál fogva egy meghatározott személyhez kapcsolódik.”⁴, így indokolási kötelezettségének szintén nem tett eleget.

Az Indítványozó felperes álláspontja szerint a Kúriának és a Fővárosi Törvényszéknek a fentiekben kifejtett azon jogértelmezése, hogy egy szerződés teljes tartalma személyes adatnak minősül, az Alaptörvény 28. cikkébe ütközik, a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek nem felel meg. Mivel pedig az Alaptörvény 28. cikke és a XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes fogalmi egységet alkotnak⁵, ezen jogértelmezés sérti az Indítványozó felperesnek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjogát. A Kúriának és a Fővárosi Törvényszéknek a GDPR 4. cikk 1. pontjára vonatkozó ezen jogértelmezése sem a józan észnek, sem a közjónak meg nem felelő, gazdaságos célt sem szolgáló, nonszensz jogértelmezés.

A Kúria és a Fővárosi Törvényszék e körben az indokolási kötelezettségének sem tett eleget, amely ugyancsak sérti az Indítványozó felperesnek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében és XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjogát.⁶

2.2. A Fővárosi Törvényszék és a Kúria a hozzáférési jog terjedelmét Alaptörvény-sértően értelmezte

A Fővárosi Törvényszék az Elsőfokú Ítéletben kifejtette, hogy az Indítványozó felperes az Első Bérleti Szerződés másolatának kiadására volt köteles mert „[...] a GDPR 15. cikk (3) bekezdéséből az a kötelezettség hárul az adatkezelőre – jelen esetben a Indítványozó felperesre –, hogy az egyéb jogszabályi rendelkezések, így különösen a GDPR 15. cikk (4) bekezdésében foglaltak maradéktalan betartása mellett teljeskörűen biztosítsa az érintett – a kérelmező – hozzáférési jogának gyakorlását.”

Az Elsőfokú Ítélet szerint „Ennek pedig a legegyszerűbben akként tehet eleget, ha a hozzáférési jog körén kívül eső adatok, információk felismerhetetlenné tétele (kitakarása) mellett a hozzáférési joggal érintett személyes adatokat tartalmazó iratok másolatát kiadja az érintettnek.”⁷

A Indítványozó felperes a fentiekben előadta, hogy az Első Bérleti Szerződés fent megjelölt szerződéses rendelkezései a GDPR 4. cikk 1. bekezdésének értelmében nem minősülnek személyes adatnak. A Indítványozó felperes előadta továbbá, hogy az Első Bérleti Szerződésben foglalt személyes adatok köre a szerződő felek adatai és a szerződés tárgyának megnevezése, azaz:

- (i) Kérelmező neve,
- (ii) Kérelmező lakcíme,
- (iii) Kérelmező adóazonosító jele és
- (iv) az ingatlanon fennálló tulajdoni hányada.

Az Indítványozó felperes ezen személyes adatokat a Bérleti Szerződés 2018. november 7. napján történő megküldésével határidőben a Kérelmező rendelkezésére bocsátotta.

⁴ Kúria ítélete [49] pontja

⁵ 23/2018 AB határozat [26]

⁶ 3357/2017.(XII.22.) AB határozat {Indokolás [46]-[47]} és 7/2013. (III. 1.) AB határozat {Indokolás [33]-[34]}

⁷ Elsőfokú ítélet [24] bekezdése

Az Indítványozó felperes az Első Bérleti Szerződés másolatának kiadására nem volt köteles. A GDPR 15. cikk (1) és (3) bekezdése alapján elegendő a személyes adatok másolatának kiadása. A Indítványozó felperes mint adatkezelő a GDPR alapján nem köteles a személyes adatot tartalmazó okirat másolatának kiadására, mert a GDPR szerinti hozzáférési jog nem iratellen, hanem adatellen alapul.

Az Indítványozó felperes e körben előadta, hogy az EUB gyakorlatában látható, hogy a hozzáféréshez való jog gyakorlásával összefüggésben egyértelmű különbséget kell tenni a személyes adat és a személyes adatot tartalmazó információhordozó között. Az EUB a C-141/12. és C-372/12. sz. egyesített ügyekben (a továbbiakban: „Y.S. ügy”), amely azzal volt kapcsolatos, hogy a holland bevándorlási, integrációs és menekültügyi miniszter megtagadta a tartózkodási engedély iránti kérelmekkel kapcsolatos határozatok meghozatalát megelőzően készített adminisztratív dokumentum másolatának közlését az ilyen kérelmeket benyújtó személyek irányába. Ebben az ügyben az EUB az alábbi megállapításokat tette:

„[48.] [...] a feljegyzésben, és adott esetben a feljegyzésben szereplő jogi elemzésben foglalt, a tartózkodási engedély kérelmezőjére vonatkozó adatok az e rendelkezés szerinti „személyes adatok”-nak minősülnek, azonban maga az említett elemzés nem minősíthető ugyanígy.”

„59. Az alapügyek alapjául szolgáló esetekhez hasonló esetekben a jelen ítélet 48. pontjában adott válaszból következik, hogy a tartózkodási engedély kérelmezőjére vonatkozóan a feljegyzésben, és adott esetben a jogi elemzésben foglalt adatok a 95/46 irányelv 12. cikkének a) pontja szerinti „személyes adatok”-nak minősülnek. Következésképpen a hozzáférési jog, amelyre e kérelmező a 95/46 irányelv 12. cikkének a) pontja és a Charta 8. cikkének (2) bekezdése alapján hivatkozhat, kizárólag ezen adatokra vonatkozik. Ahhoz, hogy e hozzáférési jog biztosítva legyen, elegendő, ha a tartózkodási engedély kérelmezője megkapja valamennyi ilyen adat teljes, érthető, azaz olyan formában közölt áttekintését, amely lehetővé teszi a kérelmező számára ezen adatok megismerését, és ezek pontosságának és irányelvnek megfelelő kezelésének ellenőrzését, annak érdekében, hogy adott esetben gyakorolhassa az említett irányelv 12. cikkének b) és c) pontja, 14., 22. és 23. cikke által biztosított jogait.

60. A fenti megfontolások összességéből következik, hogy a C-141/12. sz. ügyben feltett harmadik és ötödik kérdésre, valamint a C-372/12. sz. ügyben feltett első és második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 95/46 irányelv 12. cikkének a) pontját és a Charta 8. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a tartózkodási engedély kérelmezője hozzáférési joggal rendelkezik a nemzeti közigazgatási hatóságok által kezelt, rá vonatkozó valamennyi személyes adathoz ezen irányelv 2. cikkének b) pontja értelmében. E hozzáférési jog biztosításához elegendő, ha e kérelmező megkapja valamennyi ilyen adat teljes, érthető, azaz olyan formában közölt áttekintését, amely lehetővé teszi e kérelmező számára ezen adatok megismerését, és ezek pontosságának és ezen irányelvnek megfelelő kezelésének ellenőrzését, annak érdekében, hogy adott esetben gyakorolhassa az említett irányelv által biztosított jogait.”

A fentieket a Fővárosi Törvényszék is elismerte az Elsőfokú Ítélet [24] bekezdésében, mikor megállapította, hogy „a GDPR szerinti hozzáférési jog nem az iratellen, hanem az adatellen alapul, hiszen nem az érintett személyes adatát tartalmazó iratra, hanem a dokumentumban szereplő személyes adatra vonatkozik. [...] A szerződést, illetve annak módosítását tartalmazó okiratok tehát olyan adathordozók, amelyek a természetes személy szerződő adott jogviszonyt érintő személyes adatainak összességét tartalmazzák. Kétségtelen, hogy egy adott dokumentum többféle adatot, információt is tartalmazhat, a hozzáférési jog gyakorlása pedig az előbbiek szerint kizárólag az érintett személyes adatára vonatkozhat.”

A fentiekből következik, hogy az Indítványozó felperes a GDPR 15. cikk (1) és (3) bekezdése alapján az Első Bérleti Szerződés kiadására nem volt köteles. A Fővárosi Törvényszék tévesen állapította meg az Elsőfokú Ítélet [24] bekezdésében, hogy a Kérelmező hozzáférési joga

gyakorlásának teljeskörű biztosításához „legegyszerűbben” az Első Bérleti Szerződés másolatának kiadásával tehetett volna eleget, ugyanis az Indítványozó felperes ezt már a Bérleti Szerződés kiadásával, a GDPR 12. cikk (3) bekezdése szerinti határidőben maradéktalanul biztosította.

E körben az Indítványozó felperes előadja, hogy a szerződés másolatának kiadása egyébként sem tekinthető a hozzáférési jog teljesítése „legegyszerűbb” módjának. Ami a kívülálló számára „legegyszerűbb” megoldásnak tűnik, nem biztos, hogy az az adatkezelőnek (itt az Indítványozó felperes), és nem biztos, hogy valójában megfelel az érintett igényeinek, illetve az a GDPR szerinti integritás és bizalmas jelleg (adatbiztonság) alapelveinek. Ugyanis:

- a) a hozzáférési jog körén kívül eső személyes adatok kitakarása a másolatokról, nagyszámú dokumentum esetén és/vagy nagy számú ilyen kérelem esetén jelentős ráfordítást igényelne az adatkezelőktől;
- b) az érintett sok olyan iratot is kézhez kapna, amely egy jogviszony keretében az évek során felhalmozódott, és amelyre nincsen szüksége);
- c) egy irat (szerződés) több érintettre vonatkozó információt is tartalmazhat, és a valóságban nem vagy csak nagyon nehezen lehetne biztonságosan szétválogatni, hogy mely személyes adat mely érintettre vonatkozik. Emiatt a teljes szerződés kiadása adott esetben a GDPR 5. cikk (1) bekezdés f) pontjába foglalt alapelvbe (integritás és bizalmas jelleg) ütközne.

Az érintett információkkal való elárasztása (tehát ha az érintett részére túl sok felesleges információt adnak át) az érintett hozzáférési joga gyakorlását nem biztosítja, hanem megnehezíti, hiszen a teljes anyag átnézése időt és energiát von el az érintett részéről. Amennyiben az érintettet túlterhelik számára nem releváns, felesleges információkkal, az éppen a lényegét: az érintett által igényelt, releváns információkhoz való jutás jogos igényét lehetetleníti el.

Továbbá, a Fővárosi Törvényszék tévesen tartotta fenn az Alperes azon megállapítását, hogy az Indítványozó felperes köteles volt a Kérelmezőt a felügyeleti hatósághoz címzett panasz benyújtásának jogáról is tájékoztatni a hozzáférési jog gyakorlásának keretén belül. A Kérelmező GDPR 15. cikkében meghatározott jogát a Bérleti Szerződésben és az Első Bérleti Szerződésben foglalt személyes adatainak megismerésére szűkítette le, mely a Kérelmező 2018. november 5. napján kelt kérelméből egyértelműen kiderül:

„Kérem, hogy még a hét folyamán digitálisan szíveskedjen megküldeni a legelső szerződéskötéstől kezdődően keletkezett összes dokumentumot és levelezést. Ezen kérésemet tekintse annak, hogy élni kívánok a GDPR biztosította, rólam és a többi szerződő félről tárolt információk és adatok megismeréséhez és hozzáféréshez való jogommal.”

A Kérelmező későbbi, 2018. november 9. napján, 2019. január 23. napján és 2019. április 8. napján kelt megkereséseiben megerősítette, hogy a hozzáférési jog gyakorlása iránti kérelmének terjedelme a Bérleti Szerződés, illetve az Első Bérleti Szerződés kiadása.

A GDPR (63) preambulumbekkezdése kimondja:

„Ha az adatkezelő nagy mennyiségű információt kezel az érintettre vonatkozóan, kérheti az érintettet, hogy az információk közlését megelőzően pontosítsa, hogy kérése mely információkra vagy mely adatkezelési tevékenységekre vonatkozik.”

A GDPR (63) preambulumbekkezdése alapján egyértelmű, hogy az adatkezelő nem köteles arra, hogy a GDPR 15. cikke szerinti hozzáférési jog gyakorlása iránti kérelem beérkezésekor a kérelmet úgy teljesítse, hogy az érintett adatkezelő által tárolt összes személyes adatot és az azokra vonatkozó további információt, azaz GDPR 15.cikke (1) bekezdésében felsorolt információk (többek között a valamely felügyeleti hatósághoz címzett panasz benyújtásának jogával kapcsolatos információ) teljes listáját az érintett rendelkezésére bocsássa. Az adatkezelő a GDPR

(63) preambulumbekkezdése alapján jogosult arra kérni az érintettet, hogy a kérelmet pontosítsa. Értelemszerűen, amennyiben az érintett, jelen esetben a Kérelmező ezt a pontosítást már első kérelmében megtette, majd azt további megkereséseiben szisztematikusan megerősítette, akkor az adatkezelőnek, jelen esetben az Indítványozó felperesnek az a kötelessége, hogy a kérelmet e tartalomnak megfelelően teljesítse.

E körben az Indítványozó felperes előadja továbbá, hogy a GDPR 12. cikk (1) bekezdése egyértelműen kimondja, hogy az adatkezelő köteles megfelelő intézkedéseket hozni „annak érdekében, hogy az érintett részére a személyes adatok kezelésére vonatkozó, a 13. és a 14. cikkben említett valamennyi információt és a 15–22. és 34. cikk szerinti minden egyes tájékoztatást tömör, átlátható, érthető és könnyen hozzáférhető formában, világosan és közérthetően megfogalmazva nyújtja.

A GDPR 12. cikk (1) bekezdése kritériumainak, különösen a tömör, átlátható és könnyen hozzáférhető tájékoztatás kritériumainak megsértését jelentené, ha az Indítványozó felperes az érintettek GDPR 15. cikke szerinti kérését úgy teljesítené, hogy az érintett kérésén túl olyan információkat is közölne az érintettel, amelyeket az nem kért. Ebben az esetben az érintettnek nehézséget okozna az, hogy a nagy mennyiségű információhalmazban megtalálja azokat a személyes adatokat és hozzájuk kapcsolódó információkat, amelyek tekintetében az adatkezelés jogszerűségét megállapíthatná és ellenőrizhetné. A GDPR 15. cikke szerinti jog olyan értelmezése, mely szerint az adatkezelő kötelessége az érintett kérelmében foglalt korlátozások figyelembe vétele nélkül a GDPR 15. cikk (1) bekezdésében foglalt személyes adatok és információk teljes listájának az átadása az adatkezelő számára visszaélésre adhat alkalmat úgy, hogy az érintettet irreleváns információkkal árasztja el, melyeket az érintett nem kért. Az adatkezelő ezáltal ellehetetlenítheti azt, hogy az érintett adatkezelés jogszerűségét megállapítsa és ellenőrizze, valamint, hogy a GDPR szerinti egyéb jogait gyakorolja. Ez továbbá felesleges terhet ró az adatkezelőre is, amit a GDPR nem vár el az adatkezelőtől, csak a Kúria és a Fővárosi Törvényszék, a józan ész, a közjó, és a gazdaságosság követelményeinek meg nem felelő jogértelmezésével⁸.

Ráadásul a Kérelmező már 2019. január 23. napján e jogorvoslathoz való jogával konkrétan élt is mikor az Alpereshez fordult.

A fentiek alapján a Fővárosi Törvényszék tévesen értelmezte a GDPR 15. és 12. cikkét, és jogellenesen állapította meg, hogy a Kérelmező tárgybeli ügybeni kérelmét nem lehet úgy értelmezni, hogy Kérelmező a valamely felügyeleti hatósághoz címzett panasz benyújtásának jogára vonatkozó információ közléséről lemondott volna.

A Kúria pedig a fenti téves jogértelmezést fenntartotta: „[.]a kérelmező egyértelműen hivatkozott kérelmében arra, hogy a GDPR által meghatározott jogaival kíván élni, kérelmét nem szűkítette le, semmilyen körülményből nem lehet arra következtetni, hogy lemondott volna a jogorvoslati jogra vonatkozó tájékoztatásról. Teljesen közömbös ebből a szempontból az, ha a jogorvoslati lehetőségről az Indítványozó felperes honlapján tájékozódni lehet”.

A Kúriának és a Fővárosi Törvényszéknek a hozzáférési jog terjedelmére vonatkozó - a fentiekben kifejtett - parttalan jogértelmezése az Indítványozó felperes álláspontja szerint az Alaptörvény 28. cikkébe ütközik, a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek nem felel meg. Mivel pedig az

⁸ Alaptörvény 28. cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése

Alaptörvény 28. cikke és a XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes fogalmi egységet alkotnak⁹, ezen jogértelmezés sérti az Indítványozó felperesnek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjogát. A Kúriának és a Fővárosi Törvényszék ezen jogértelmezése sem a józan észnek, sem a közjónak nem felel meg, és gazdaságos célt sem szolgál.

Továbbá a Kúria és a Fővárosi Törvényszék - a fentiekben kifejtettek szerint - a hozzáférési jog terjedelme körében az EUB - akinek jogértelmezése a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köt - az „Y.S. ügy”-ben kifejtett jogértelmezését sem követte, ezen jogértelmezés sérti az Indítványozó felperesnek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjogát.

2.3. A Fővárosi Törvényszék és a Kúria hozzáférési jog gyakorlásának feltételeit Alaptörvény-sértően értelmezte

A Fővárosi Törvényszék az Elsőfokú Ítélet [28] bekezdésében kijelentette, hogy a GDPR (63) preambulumbekkezdése alapján hozzáférési jog gyakorlása iránti kérelem esetén a kérelem előterjesztésének motivációját, az ésszerű időközönként való előterjesztéstől eltekintve, sem az adatkezelő, sem a hatóság, sem pedig a bíróság nem vizsgálhatja, hiszen az az érintett jogainak gyakorlását jogszabályi alap nélkül korlátozná, ezáltal a kérelem teljesítését önkényes feltételekhez kötné.

Ezzel egyidejűleg a Fővárosi Törvényszék az Elsőfokú Ítélet [24] bekezdésében többször is hangsúlyozza, hogy a hozzáférési jog célja az, hogy az érintett az adatkezelés jogszerűségét ellenőrizze:

„A GDPR (63) preambulumbekkezdése értelmében az érintett jogosult, hogy hozzáférjen a rá vonatkozóan gyűjtött adatokhoz, valamint arra, hogy egyszerűen és ésszerű időközönként, az adatkezelés jogszerűségének megállapítása és ellenőrzése érdekében gyakorolja e jogát. [...] A hozzáférési jog lényege a fenti jogszabályi rendelkezések alapján tehát az, hogy az érintett a személyes adatainak kezeléséről az adatkezelés jogszerűségének megállapítása és ellenőrzése érdekében tájékoztatást kapjon.”

Az Elsőfokú Ítélet [24] és [28] bekezdéseiben foglalt megállapítások egymásnak ellentmondanak.

Az Indítványozó felperes előadja, hogy az Elsőfokú Ítélet [24] bekezdésében foglalt megállapításait erősíti meg, hogy a GDPR (63) preambulumbekkezdése kimondja, hogy

„Az érintett jogosult, hogy hozzáférjen a rá vonatkozóan gyűjtött adatokhoz, valamint arra, hogy egyszerűen és ésszerű időközönként, az adatkezelés jogszerűségének megállapítása és ellenőrzése érdekében gyakorolja e jogát.”

E körben az Indítványozó felperes kiemeli, hogy az Elsőfokú Ítélet [28] bekezdésében éppen a preambulumbekkezdésre hivatkozással állapította meg, hogy a hozzáférési jog gyakorlása körében nem vizsgálható a kérelem előterjesztésének motivációja. Az Elsőfokú Ítélet [28] bekezdésében foglalt megállapítás a fentiek alapján ellentmond a hivatkozott preambulumbekkezdés szövegének, melyből kitűnik, hogy a hozzáférési jog motivációja az adatkezelés jogszerűségének megállapítása és ellenőrzése kell legyen.

Az Indítványozó felperes előadja továbbá, hogy az EUB Y.S. ügyben hozott korábban hivatkozott ítélete is alátámasztja, hogy a hozzáférési jog gyakorlása a motiváció tekintetében nem lehet korlátlan:

⁹ 23/2018 AB határozat [26]

„60. [...] a hozzáférési jog biztosításához elegendő, ha a kérelmező megkapja valamennyi ilyen adat teljes, érthető, azaz olyan formában közölt áttekintését, amely lehetővé teszi a kérelmező számára ezen adatok megismerését, és ezek pontosságának és ezen irányelvnek megfelelő

kezelésének ellenőrzését, annak érdekében, hogy adott esetben gyakorolhassa az említett irányelv által biztosított jogait.”

E körben kiemelendő továbbá, hogy a GDPR 12. cikkének (5) bekezdése szerint a hozzáférési jog további korlátját jelenti, ha az érintett kérelme egyértelműen megalapozatlan. Ebben az esetben ugyanis az adatkezelő a kérelem teljesítését megtagadhatja.

Az Indítványozó felperes az alapügyben több ízben előadta, hogy a Kérelmezőnek sohasem volt valódi célja, hogy a személyes adatai a kezelésének jogszerűségét megállapítsa és ellenőrizze. Az ügy összes körülményeiből egyértelműen kitűnik, hogy a Kérelmező a GDPR 15. cikke szerinti jogát annak érdekében kívánta gyakorolni, hogy (i) elvesztett szerződési példányát pótolja, hogy (ii) az Indítványozó felperessel kialakult polgári jogi vitáját előkészítse, (iii) illetve, hogy "kellemetlenkedjen" adminisztratív terhet róva az Indítványozó felperesre.

A fentieket támasztja alá egyértelműen az Alperes 2019. július 4. napján kelt védiratának mellékletét képező, a Kérelmező által 2019. április 8. napján Alperes ügyfélszolgálatára küldött email üzenete melyben kijelenti:

„Sérelmezem továbbá, hogy nem tájékoztattak arról, hogy ezek a korábbi szerződések megsemmisítésre kerültek, mert így ellehetetlenítik azt a helyzetet, hogy a későbbiek során indokolt esetben egy jogvita során felhasználásra kerülhessen. Azzal, hogy a [REDACTED] „állítólagosan” minden digitalizáció nélkül, és nekem, mint érintett szerződő felnek a tájékoztatása nélkül megsemmisítette, jelentősen bekorlátozta egy polgári peres eljárás kezdeményezésének a lehetőségét. Az új polgári perrendtartás alapján minden dokumentumot csatolni kell a jogviszony igazolásához, de a [REDACTED] által megküldött egy darab szerződés a jogfolytonosság igazolásához kevés lesz. Eddig nem hoztam nyilvánosságra, de egy beázáskár következtében a rendelkezésemre álló eredeti példányok egy részre oly mértékben sérült, hogy egy peres eljárás során érdemi okirati bizonyítékként nem lesznek felhasználhatóak. Kérem a T. Hatóságot, segítsen abban, hogy a 2014 előtti szerződéseknek legalább egy digitális másolata bármely módon, de a rendelkezésemre kerüljön.”

A fentiek alapján egyértelmű, hogy a Kérelmezőnek sohasem volt célja az, hogy a hozzáférési jogát az adatkezelés jogszerűségének megállapítása és ellenőrzése érdekében gyakorolja. Ezzel egyidejűleg az is megállapítható, hogy a hozzáférési jog gyakorlásának motivációját a bíróságnak és a hatóságnak is vizsgálnia kell adott esetben, mert annak jogszabályi alappal rendelkező korlátai vannak. Ezért az Elsőfokú Ítélet jogszabálysértő a tekintetben, hogy a hozzáférési jog motivációját az ügy elbírálása során egyáltalán nem vette figyelembe.

A fentiekén túlmenően az is megállapítható, hogy a Kérelmező hozzáférési jogának gyakorlása egyértelműen megalapozatlan volt, hiszen a joggyakorlás célja nem állt összhangban a GDPR (63) preambulumbekkezdésében meghatározott céllal, hanem arra irányult, hogy az Indítványozó felperesnek kellemetlenséget okozzon, illetve jogvitát készítsen elő, valamint olyan okirat kiadásának követelésére irányult, amely nem tartalmazott olyan személyes adatot, melyhez a Kérelmező korábban nem fért hozzá teljeskörűen. Ezért az Elsőfokú Ítélet jogszabálysértő a tekintetben, hogy a hozzáférési jog gyakorlásának motivációját nem vette figyelembe azzal kapcsolatban sem, hogy az a kérelem megalapozatlanságát eredményezheti. Ezáltal a Fővárosi Törvényszék fenntartotta az Alperes közigazgatási határozatát, melyben az Indítványozó felperest

azért sújtotta bírsággal, mert egy olyan hozzáférési jog gyakorlására irányuló kérelmet nem teljesített, amely teljesítését egyébként megtagadhatta volna.

Amennyiben a GDPR 15. cikke szerinti hozzáférési jog gyakorlásának nem lenne feltétele az, hogy az ilyen kérelem célja az adatkezelés jogszerűségének megállapítása és ellenőrzése legyen, azaz a konkrét megkeresés körülményeit és ennek keretében az érintett motivációját nem lehet figyelembe venni, akkor ez a Pp. 265. § (2) bekezdése szerinti bizonyítási szükséghelyzet szabályainak megkerüléséhez vezetne. Ugyanis egy hozzáférési kérelemmel az érintett úgy tudna megszerezni bizonyítás céljára okiratokat egy ellenérdekű fél adatkezelőtől, hogy nem kellene a Pp. 265. § (2) bekezdés a)-c) pontjában foglaltakat valószínűsíteni.

Jelen esetben a Kérelmező az Első Bírleti Szerződéssel rendelkezett, azt azonban saját felróható magatartása miatt elvesztette és saját állítása szerint emiatt a jogviszony jogfolytonosságát nem tudná az Indítványozó felperessel szemben kilátásba helyezett per során alátámasztani. Ugyanakkor, a Pp. 265. § (2) bekezdése szerinti feltételeket sem tudná valószínűsíteni, így az Első Bírleti Szerződés kiadását a Indítványozó felperestől ez alapján nem tudná kikényszeríteni. A Kérelmező a GDPR 15. cikke szerinti hozzáférési jogának gyakorlásával azonban a Pp. ezen rendelkezéseit hatékonyan meg tudta kerülni, ahogy azt az Alperesi Határozat és az Elsőfokú Ítélet is alátámasztja, mert az Alperes és a Fővárosi Törvényszék elmulasztotta figyelembe venni a kérelem motivációját/célját a döntés meghozatalakor.

A GDPR jogalkotójának célja nem lehetett az, hogy megkerülhetők legyenek a nemzeti polgári eljárásra vonatkozó jogszabályok, amire utal az is, hogy a GDPR 15. cikk. (4) bekezdése tartalmazza, hogy a személyes adatok másolatának igénylésére vonatkozó jog nem érintheti hátrányosan mások jogait és szabadságait. Az Elsőfokú Ítélet tartalmazza ugyan, hogy a GDPR 15. cikk. (4) bekezdése alapján a személyes adatok másolatának igénylésére vonatkozó jog nem érintheti hátrányosan mások jogait és szabadságait, azonban ezt bizonyítási szükséghelyzet jogintézményének megkerülése tekintetében a Fővárosi Törvényszék jogszabálysértő módon nem vette figyelembe.

A Kúria az Elsőfokú ítéletben kifejtett Alaptörvény-sértő álláspontot mindössze annyival pontosította, hogy az álláspontja szerint a GDPR alkalmazandósága szempontjából közömbös az, hogy a mi a kérelem kapcsán a Kérelmező motivációja¹⁰, amellyel ellentmondott egy saját, a 16/2013. számú polgári elvi határozatában¹¹ is kifejtett álláspontjának¹², amelyet egyébként az Indítványozó felperest elmarasztaló Alperes is megerősített állásfoglalásában¹³.

A Kúriának és a Fővárosi Törvényszéknek a hozzáférési jog gyakorlásának feltételeire vonatkozó - a fentiekben kifejtett - jogértelmezése az Indítványozó felperes álláspontja szerint az Alaptörvény 28. cikkébe ütközik, a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek nem felel meg. Ezen jogértelmezés sérti az Indítványozó felperesnek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjogát. A Kúriának és a Fővárosi Törvényszék ezen jogértelmezése ellentétes annak céljával, sem a józan észnek, sem a közjónak nem felel meg, és erkölcsös célt sem szolgál.

¹⁰ [Kúria ítélete 58 pont]

¹¹ „A közérdekű adat, illetve a közérdekből nyilvános adat kiadása iránti perben is érvényesülnek a Ptk. alapelvei. Joggal való visszaélésnek minősül személyes motivációval, mintegy vélt konfliktus miatti retorzióként igényelni speciális információkat, amelyeknek érdemi közérdekű adattartalmuk alig van. Az ilyen motivációjú, személyes érdek által vezérelt joggyakorlás nem felel meg az alanyi jog társadalmi rendeltetésének [Alaptörvény VI. cikk (2) bek., 28. cikk, 2011. évi CXII. tv. 3. §, 26. § (1) és (2) bek., Ptk. 5. § (1) és (2) bek.]”

¹² 16/2013. számú polgári elvi határozat

¹³ NAIH/2020/3433/2.

2.4. Összefoglalás

Az Alkotmánybíróság akkor ad helyt az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasznak, ha a bírósági jogértelmezés és jogalkalmazás hibája olyan mértékű, hogy az az Alaptörvényben biztosított valamely jog sérelmét idézi elő.¹⁴

Álláspontunk szerint a sérelmezett döntések tekintetében ez a feltétel az alábbiak szerint fennáll.

2.4.1. Az indokolási kötelezettség Alaptörvény-sértő megsértése

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése alapján: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”¹⁵

Az Alaptörvény ugyan a tisztességes eljáráshoz való jogot az emberi jogi egyezményeknek és a korábbi Alkotmánynak is megfelelően deklarálja, ám az Alapjogi Chartának megfelelően külön cikkben rendelkezik a hatóságok tisztességes eljárásáról és a jogellenesen okozott kár megtérítésének kötelezettségéről. A Charta szerint ez a jog magába foglalja mindenkinek a jogát arra, hogy az őt hátrányosan érintő egyedi intézkedések meghozatala előtt meghallgassák, az iratokat megismerje és az igazgatási szervek a döntéseket indokolják. A hatóság fogalmába tágabb értelemben minden jogalkalmazó szerv beletartozik, így a közigazgatási szervek (konkrét ügyben az Alperes) mellett a bíróságok (konkrét ügyben a Fővárosi Törvényszék és a Kúria) is. Ez utóbbiakra azonban elsősorban az Alaptörvény XXVIII. cikkében garantált fair eljárás elve vonatkozik, míg e cikk általánosan követendő a hatósági ügyekben eljáró közigazgatási szervek számára is. Követelmény a döntés indokolásának kötelezettsége is a bíróságok és egyéb hatóságok oldaláról, hiszen az ügyfél a jól szerkesztett döntésből értesülhet a döntés okairól.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”¹⁶

Az indokolási kötelezettség követelménye a 7/2013. (III. 1.) AB határozatban a XXVIII. cikk (1) bekezdéséhez kapcsolódóan is követelményként jelenik meg, amelyben az Alkotmánybíróság rámutatott, hogy „[a]z indokolt bírói döntéshez fűződő jog ebből következően az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerén belül jelentkezik.” Az Alkotmánybíróság azonban „a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, [...]”. Az „Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvényellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos

¹⁴ Abtv. 27. § a) pontja; 3265/2014. (XI. 4.) AB határozat [45]

¹⁵ Tisztességes hatósági eljáráshoz való alapjog [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés]

¹⁶ Tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjog [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés]

követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárás mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket” {Indokolás [33]–[34]}.

Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme tehát alkotmányjogi panasz alapján akár a bírósági döntés megsemmisítéséhez is vezethet. {3357/2017.(XII.22.) AB határozat Indokolás [46]–[47]}.

Az Indítványozó álláspontja szerint megfelelő indokolásnak az felel meg, ha az a hatóság határozatából illetve a bíróság ítéletből világosan megérthető, hogy az ügyben eljáró bíróság/hatóság mely bizonyítékok alapján és miért az adott tények fennállását állapította meg, kiderül, hogy adott tényállásra mely jogi normákat vonatkoztatta, továbbá az azokkal való összevetés után logikusan indokolja, hogy miért azt a jogi következtetést vonta le, az ítélet kellően meggyőző erejű.

Az Indítványozó felperes álláspontja szerint lényeges, hogy a bírói ítélet/hatósági határozat indokolása érdemi kifogásokra érdemi választ adjon, az ügy egyedi jellegzetességére koncentráljon, a felek érdemi és lényeges felvetéseire, érveire reagáljon.

Az Indítványozó felperes álláspontja szerint az ítélet/határozat megfelelő indokolása nem formális kötelezettség. Ezen múlik a döntés meggyőző ereje. A döntés megalapozottságát, átgondoltságát az indokolásnak kell biztosítania, tükröznie, ezért az **ügyben eljáró bíróságok és hatóság - a fentiek szerint bemutatott - indokolási kötelezettségének megsértése sérti az Indítványozó felperesnek az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében és XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjogát.**

2.4.2. A tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alaptörvényi követelmények megsértése

Az Alaptörvény 28. cikke alapján: „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

Az Alaptörvény 28. cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes fogalmi egységet alkotnak. A jogértelmezés Alaptörvényben rögzített elveinek betartása minden kétséget kizáróan részét képezi a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek.¹⁷

Az Indítványozó álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék Elsőfokú Ítéletének és a Kúria Ítéletének a GDPR – fent hivatkozott és ismertetett - rendelkezéseire vonatkozó értelmezése az Alaptörvény 28. cikkében foglalt minimális alkotmányos

¹⁷ [23/2018 AB határozat [26]

követelményeknek nem felel meg, így ezen bírósági döntések sértik az Indítványozó felperesnek a Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjogát.

III. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

1. Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Az Indítványozó felperes nem kezdeményezte a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

2. Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (M/1. számú melléklet)

3. Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Melléletek)

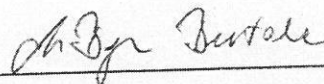
M/2. Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság NAIH/2019/1189/11. számú határozata

M/3. Fővárosi Törvényszék 105.K.700.364/2019/11. számú ítélete

M/4. Kúria, mint másodfokú bíróság Kf.VI.39.065/2020/5 ítélete

Kelt: 2020. szeptember 4.

Jogi képviselő:

dr. Bajusz Bertalan
ügyvéd

